

ЛІТЕРАТУРА:

1. Михалін Г. О. Професійна підготовка вчителя математики у процесі навчання математичного аналізу / Г. О. Михалін. – Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2003. – 320 с.
2. Мордкович А.Г. Профессионально-педагогическая направленность специальной подготовки учителя математики в педагогическом институте: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.02 / Александр Григорьевич Мордкович. – М.: АПН СССР, 1987. – 355 с.
3. Смирнов Е. И. Дидактическая система математического образования студентов педагогических вузов: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.08 / Евгений Иванович Смирнов. – Ярославль, 1998. – 360 с.

Ковтонюк М.М.

ПРИМЕНЕНИЕ ПРИНЦИПА ФУНДИРОВАНИЯ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ МАТЕМАТИЧЕСКИХ ДИСЦИПЛИН

Актуальность материала, изложенного в статье, обусловлена необходимостью оптимизации содержательных линий каждой математической дисциплины в высшем учебном заведении и выделение у них фундаментального ядра. Предлагается моделировать содержание математической дисциплины на основании базовых учетных элементов школьной математики (исходные объекты фундирования) с последующим их теоретическим обобщением, практическим применением и методическим обоснованием (спираль фундирования).

Ключевые слова: принцип фундирования, спираль фундирования, учебная математическая дисциплина, базовые учебные элементы школьной математики.

Kovtonyuk M.M.

APPLICATION OF THE PRINCIPLE OF REFUNDING WHILE LEARNING MATHEMATICAL DISCIPLINE

Relevance of the material presented in the article, due to the need to optimize the content of each line of mathematical disciplines in higher education and the allocation of their fundamental core. It is proposed to model the content of mathematical discipline on the basis of the basic elements of accounting school mathematics (the original objects of foundation) and their subsequent theoretical generalization, the practical application and methodological basis (spiral of foundation).

Key words: principle of foundation, the spiral foundation, educational mathematical discipline, basic educational elements of school mathematics.

УДК 37.091.33:811.111

Козакевич О.О.

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ЯК ШЛЯХ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Провідною думкою статті є використання інтерактивних методів навчання студентами з метою оптимізації процесу вивчення англійської мови. У статті розкривається сутність та важливість впровадження інтерактивних методів навчання у процесі вивчення англійської мови. Аналізується ефективність використання інтерактивних методів навчання у процесі оволодіння студентами іноземною мовою. Відокремлюються головні риси інтерактивного навчання та аспекти організації інтерактивного процесу навчання.

Ключові слова: інтерактивність, інтерактивний, навчальний процес, інтерактивні методи навчання, оптимізація.

Сучасні процеси інтеграції України у європейську спільноту потребують якісно нового рівня викладання іноземних мов. На даному економічному і політичному етапі розвитку висуваються нові вимоги до знання англійської мови, одним із важливих аспектів використання іноземних мов є спроможність доцільно використовувати мову як інструмент у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу.

Одним із пріоритетних напрямів реформування освіти, висунутих Державною національною програмою “Освіта. Україна XXI століття”, визначена необхідність “досягнення якісно нового рівня у вивченні іноземних мов”. Інтеграція України у світову спільноту потребує досконалого володіння іноземною мовою. А для досягнення цієї мети викладачі мають застосовувати ефективні методи навчання. Тому проблема вивчення іноземних мов та досягнення високого рівня спілкування іноземною мовою набуває провідного місця.

У нашій країні, як і в передових державах світу, інтенсивно розвиваються різноманітні форми і методи активного соціально-психологічного впливу, серед яких особлива роль відводиться інтерактивним методам та мультимедійним засобам навчання.

Проект “Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки” ставить за мету модернізувати освіту, забезпечити наукову та інноваційну діяльність в освіті, зробити її більш доступною тощо. Інтерактивні методи навчання є одним зі способів досягнення цієї мети, оскільки їх суть полягає у тому, щоб навчальний матеріал викладався студентам у зрозумілій для них формі, щоб вони були спроможні співпрацювати разом та встановлювати партнерські стосунки під час вивчення іноземної мови.

Інтерактивні методи навчання досліджувалися багатьма науковцями: Оржеховська В.М., Федорченко Т.Е. використовували інтерактивні технології у превентивному вихованні дітей та молоді, Сургова С.Ю. досліджувала інтерактивні технології в процесі формування готовності до превентивної діяльності студентів, Шевчук С.П., Скороходов В.А. досліджували інтерактивні методи навчання в системі підготовки менеджерів, Рогінко К. В. досліджувала інтерактивні методи навчання студентів іншомовного професійного спілкування, Науменко О.В. досліджував інтерактивні методи в процесі підготовки вчителя нової школи, Шацкова Т.Н. використовувала інтерактивні методи на уроках з права.

Мета даної статті – проаналізувати ефективність використання інтерактивних методів навчання у “досягненні якісно нового рівня вивчення іноземних мов”. Розкрити переваги впровадження цього методу навчання під час вивчення іноземної мови.

На думку Марігодова В.К., у процесі навчання найбільш доцільним є використання, в першу чергу, тих методів, при яких: у студентів розвивається бажання до творчої, продуктивної праці; студенти прагнуть до активних дій, досягають успіхів і мотивують власну поведінку; відпрацьовуються моделі поведінки, необхідні для успішної майбутньої професійної чи підприємницької діяльності [6, с. 52].

Азімов Є.Г. вважає, що цим вимогам найбільш відповідають інтерактивні методи навчання (ІАНН). Слово “інтерактив” (пер. з англійської “inter” – “взаємний”, “act” – діяти) означає взаємодіяти. Інтерактивний метод – це спосіб взаємодії через бесіду, діалог [1, с. 145].

Поляков О.Т. визначає інтерактивне навчання як навчання в режимі діалогу, під час якого відбувається взаємодія учасників педагогічного процесу з метою взаєморозуміння, спільного вирішення навчальних завдань, розвитку особистісних якостей учасників навчання. Інтерактивні методи навчання передбачають фронтальну роботу учасників та роботу малими групами. Найбільш ефективні результати можна отримати при організації роботи студентів малими групами [8, с. 47].

Інтерактивні методи навчання поліпшують процес вивчення іноземної мови та допомагають співпрацювати студентам над вирішенням проблемного питання чи ситуації. Навчальна програма ІМ бере за основу мультимедійні та інноваційні принципи. Інтерактивні методи навчання допомагають створювати демократичні та комфортні умови навчання ІМ,

вони допомагають реалізовувати інноваційні підходи навчання, вони породжують та моделюють такі обставини, завдяки яким кожен студент відчуває свою успішність та важливість, обмінюється цікавими ідеями, які породжуються під час спілкування.

Методи інтерактивного навчання можна поділити на дві великі групи: групові та фронтальні. Перші передбачають взаємодію учасників малих груп (на практиці від 2 до 6-ти осіб), другі – спільну роботу та взаємонавчання всієї групи.

До групових методів навчання відносять: робота в парах, робота в трійках, $2+2=4$, карусель, робота в малих групах, акваріум. Ці види діяльності сприяють розвитку комунікативних навичок, також відбувається пряма взаємодія студентів у невеликих групах під час обговорення проблемного питання, завдання, теми тощо.

Фронтальні методи включають у себе: велике коло, мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, аналіз дилеми (проблеми), мозаїку. Перелічені методи допомагають залучити до взаємодії більшу кількість людей, а висловлювання різних думок сприяє найкращому вирішенню проблемного питання.

В.П. Безпалько виділяє наступні правила організації інтерактивного навчання:

- 1) у роботу мають бути залучені (в тій чи іншій мірі) всі учасники навчального процесу;
- 2) активна участь студентів у роботі має заохочуватися;
- 3) учасники мають самостійно розробити та виконувати правила роботи у малих групах;
- 4) студенти під час використання ІАМН має бути не більш 30 осіб. Тільки в цьому випадку можлива продуктивна робота у малих групах;
- 5) навчальна аудиторія повинна бути підготовлена до роботи у великих та малих групах [2, с. 36].

Поліпшується не тільки запам'ятовування матеріалу, але і його ідентифікація, використання у повсякденному житті. Використання інтерактивних методів навчання в малих групах сприяє розвитку таких особистісних якостей як комунікабельність, співробітництво, вміння відстоювати свою точку зору, йти на компроміси і т.д.

У педагогічній практиці використовувалися інтерактивні методи навчання з 80-х років (тоді їх називали активними методами навчання: ділові і рольові ігри, метод “мозкового штурму”, метод “круглого столу”, аналіз конкретних ситуацій тощо), що дозволило внести конструктивні зміни у методику проведення занять, які побудовані на інтеграції (всієї групи, у діадах, тріадах, квартетах тощо), оскільки вони дозволяють забезпечити природне переведення студентів з одного провідного типу навчальної діяльності на іншу [5, с. 225].

В умовах застосування інтерактивних методів викладання слабкий за мовною підготовкою студент може стати першим, наприклад, у рольовій активності: спритність і кмітливість тут виявляються часом більш важливими, ніж знання предмета. Почуття рівності, атмосфера захопленості й радості, відчуття посильності завдань – все це дає можливість учасникам навчального процесу перебороти незручність, що заважає вільно вживати в мовленні слова чужої мови, і сприятливо позначається на результатах навчання. Непомітно засвоюється мовний матеріал, а разом із цим виникає почуття задоволення – “виявляється, я вже можу говорити нарівні з усіма” [3, с. 49].

Оскільки мова залишається єдиною універсальною базою мислення, знання іноземної мови варто розглядати з погляду вдосконалення інтелектуальних здібностей (пам'яті, уяви, критичного, логічного, креативного мислення). На основі розвинених інтелектуальних здібностей відбувається процес формування творчих здібностей, бо творчість є найвищим виявом розвитку людського розуму. Творча здібність – це здатність дивуватися і пізнавати, вміння знаходити рішення в нестандартних ситуаціях, це спрямованість на відкриття нового і здатність глибокого усвідомлення свого досвіду. Завдяки творчій діяльності в дитини розвивається здатність самостійно реалізувати свої можливості. А самореалізація, яка лежить в основі будь-якого творчого процесу, веде до особистісного зростання [8, с. 37].

Як відомо, люди починають уміти користуватися мовою, коли їх увага зосереджується на передачі та отриманні автентичних послань, тобто послань, що становлять собою інформацію, що є цікавою як для того, хто говорить, так і для того, хто слухає в ситуації, яка є важливою для обох. Це і є інтерактивність. Як казав Велс, обмін є основною одиницею розмови. Лінгвістична інтерактивність є спільною діяльністю, що включає в себе “установлення трикутника відносин між відправником, одержувачем і ситуативним контекстом”, де спілкування може бути усним чи письмовим [7, с. 325]. Інтерактивність включає в себе не тільки вираження своїх власних думок, а й сприйняття й розуміння думок інших. Отже, визначимо риси інтерактивного навчання:

- двобічний характер;
- спільна діяльність викладача і студентів;
- керівництво процесу викладачем;
- спеціальна організація та різноманітність форм;
- інформаційна прогалина;
- цілісність та єдність;
- мотивація та зв'язок з реальним життям;
- виховання та розвиток особистості студентів одночасно з процесом засвоєння нових знань.

Висновки. Отже, інтерактивне навчання – специфічна форма організації пізнавальної діяльності, яка має передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учасник навчання відчуває свою комфортність, успішність, інтелектуальність, спроможність. Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної позитивної взаємодії всіх студентів. Коли викладач і студент – рівноправні партнери.

Інтерактивні методи навчання надають перевагу приватно-орієнтованим технологіям, і саме це робить можливим значно підвищити мотивацію та стимулювати творчу креативність, так само як і активність учнів на уроці, що власне і призводить до ефективності використання цих методів. Також беручи до уваги основні принципи навчання, таких, як мовленнєва спрямованість, ситуативність, новизна та колективна взаємодія, ми не можемо заперечувати вагомих переваг використання інтерактивних технологій навчання. Більш того, ці переваги можуть бути більш детально обґрунтовані в подальших наукових розвідках.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Азимов Э.Г., Шукин А.Н. Словарь методических терминов (теория и практика преподавания языков). – Спб., 1999. – 342с.
2. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии. – М.: Педагогика, 1989. – С.34-45.
3. Інтерактивні технології підготовки менеджерів: навч. посібник для вузів/С.П. Шевчук, В.А. Скороходов, О.С. Шевчук. – К.: Видавничий дім “Професіонал”, 2009. – С.49-53, 74-79.
4. Кашлев С. С. Технология интерактивного обучения. – Мн.: Белорусский верасень, 2005. – 176 с.
5. Марігодов В.К. Шляхи удосконалення творчої активності студентів / В.К. Марігодов, Ю.М. Кравченко // Проблеми освіти. – 2002. – Вип. 27. – С. 223–229.
6. Марігодов В.К. Освітня система як технологічний комплекс // В.К. Марігодов, А.А. Слободянюк, Г.О. Козлакова. Проблеми освіти. – 2000. – Вип. 22. – С. 51–56.
7. Педагогіка: навчальний посібник для вузів/С.П. Максимюк. – К.: Кондор, 2009. – С. 325.
8. Петрук О.М. Про застосування функціонально-комунікативного підходу під час вивчення граматичного матеріалу // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць: Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 26. – Рівне, РДГУ, 2003. – С.36-38.

**ИТЕРАКТИВНЫЕ МЕТОДЫ КАК СПОСОБ ОПТИМИЗАЦИИ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ
АНГЛИСКОГО ЯЗЫКА**

В статье говорится о том, что использование интерактивных методов обучения студентами поможет оптимизировать процесс изучения иностранного языка. В статье раскрывается суть и важность использования интерактивных методов обучения в процессе овладения английским языком. Анализируется эффективность использования интерактивных методов обучения в процессе овладения студентами иностранным языком. Выделяются главные черты интерактивного обучения и аспекты организации интерактивного процесса обучения.

Ключевые слова: интерактивность, интерактивный, учебный процесс, интерактивные методы, оптимизация.

**INTERACTIVE METHODS AS A WAY OF OPTIMISATION LEARNING PROCESS OF THE
ENGLISH LANGUAGE**

The main idea of the article is that the use of interactive methods by students could improve the learning process of foreign languages. This article reveals the essence and importance of interactive methods in the process of learning the English language. The effectiveness of the use of interactive methods is analyzed during the process of learning the English language by students. The main traits of interactive learning and aspects of interactive process are identified.

Key words: interactivity, interactive, learning process, interactive methods, optimization.

УДК 378.013+378.22+371.3+370.158

Копусь О.А.

**ПСИХОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ АКТИВНОГО РОЗВИВАЛЬНОГО
НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ФІЛОЛОГІЇ**

У статті обґрунтовано психологічний аспект шляхів оптимізації фахової підготовки майбутніх магістрів філології через застосування в дидактичному процесі університету активних методів навчання.

Ключові слова: активні методи навчання, психологічні фактори, умови активного навчання.

Реалізація міжнародних зобов'язань України щодо запровадження двоступеневої освітньої структури “бакалавр – магістр” актуалізує необхідність досліджень щодо вдосконалення теоретико-методологічного та методичного змісту професійної підготовки майбутніх фахівців на рівні магістратури, яка має справді відповідати міжнародним тенденціям оновлення, наближаючись до європейських стандартів.

Сучасний соціальний запит обумовлює постановку перед закладами вищої освіти завдань цілеспрямованої підготовки майбутнього фахівця, його самовдосконалення, саморозвитку, саморегуляції, формування його професійної компетентності. Ці завдання настільки складно розв'язуються педагогічною практикою, наскільки легко декларуються в нормативних документах.

Уже не підлягає сумніву той факт, що сучасний філолог – випускник магістратури – має володіти розвинутою здатністю до рефлексії, завдяки якій він набуває соціальної відповідальності й усвідомленості щодо власної професійної діяльності, досягає високого рівня в оволодінні не лише сучасними технологіями і фаховими компетенціями, але й методологією дослідницької діяльності в галузі філологічної освіти, яка має певні специфічні особливості.